

PREZYDENT MIASTA CHEŁM

**Informacja dotycząca realizacji zasad
przyznawania i udzielania świadczeń pomocy materialnej
o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych
na terenie Miasta Chełm w roku szkolnym 2018/2019.**

październik 2019 r.

Przedmiotem niniejszej informacji jest przedstawienie realizacji przez Miasto Chełm i chełmskie placówki oświatowo – wychowawcze zadań związanych z udzielaniem pomocy materialnej o charakterze socjalnym (stypendium szkolnego oraz zasiłku szkolnego) w roku szkolnym 2018/2019 będących w gestii Miasta, jako jednostki samorządu terytorialnego.

Pomoc materialna dla uczniów z rodzin będących w trudnej sytuacji ekonomiczno – społecznej ma na celu wyrównywanie szans edukacyjnych i umożliwienie im lepszego startu w dorosłe życie. Celem tych działań jest także zapobieganie dyskryminacji uczniów ze względu na sytuację materialną oraz stworzenie im możliwości równego uczestnictwa w życiu społeczności szkolnej.

Formy pomocy materialnej realizowanej przez Miasto Chełm reguluje Ustawa o systemie oświaty. Rozdział 8a Ustawy zatytułowany "Pomoc materialna dla uczniów" szczegółowo opisuje świadczenia, jakie mogą być przyznawane uczniom tj.:

- **stypendium szkolne**, które mogło być przyznane uczniowi, znajdującemu się w trudnej sytuacji materialnej wynikającej z niskich dochodów w rodzinie. Kwota, która uprawniała do ubiegania się o przyznanie stypendium szkolnego nie mogła przekroczyć 514,00 zł (od października 2018 r. - obowiązująca kwota 528,00 zł) netto na osobę w rodzinie. W ramach stypendium uczeń mógł się ubiegać o całkowite lub częściowe pokrycie kosztów udziału w zajęciach edukacyjnych oraz pomoc rzeczową o charakterze edukacyjnym, jak zakup podręczników czy też przyborów szkolnych.
- **zasiłek szkolny**, o który mógł się ubiegać uczeń, będący „przejściowo” w trudnej sytuacji materialnej spowodowanej zdarzeniem losowym. Podobnie jak stypendium szkolne, mógł być przyznany w formie świadczenia pieniężnego na pokrycie wydatków związanych z procesem edukacyjnym lub w formie pomocy rzeczowej o charakterze edukacyjnym tyle, że tę formę pomocy uczeń mógł otrzymać raz lub kilka razy do roku.

Świadczenia, o których mowa przysługiwały mieszkającym na terenie Miasta Chełm uczniom szkół publicznych i niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych - dla

młodzieży i dla dorosłych do czasu zakończenia kształcenia, nie dłużej jednak niż do ukończenia 24 roku życia.

Świadczenia przysługiwały również wychowankom publicznych i niepublicznych ośrodków umożliwiających dzieciom i młodzieży upośledzonej umysłowo w stopniu głębokim, uczestniczących w zajęciach rewalidacyjno – wychowawczych, a także dzieciom i młodzieży upośledzonej umysłowo ze sprzężonymi niepełnosprawnościami, realizującymi odpowiednio obowiązek szkolny i obowiązek nauki - do czasu ukończenia realizacji tegoż obowiązku.

Stypendium szkolne mógł otrzymać uczeń w szczególności gdy w jego rodzinie wystąpiło: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo - wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina była niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe.

Ustawodawca określił udzielanie świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym jako zadanie własne gminy. Niemniej jednak na dofinansowanie pomocy socjalnej gmina otrzymuje też dotację celową z budżetu państwa.

Kwota dotacji na dofinansowanie zadań własnych samorządu terytorialnego – bieżących i inwestycyjnych – nie może stanowić więcej niż 80% kosztów realizacji zadania, chyba że odrębne ustawy stanowią inaczej.

Zasady przyznawania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów i słuchaczy placówek oświatowo – wychowawczych, zamieszkałych na terenie Miasta Chełm określa „Regulamin udzielania świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Miasta Chełm”, który został przyjęty Uchwałą Nr XXXIX/462/18 Rady Miasta Chełm w dniu 28 czerwca 2018 r.

Regulamin, stanowiący załącznik do przedmiotowej uchwały zawiera rozstrzygnięcia dotyczące w szczególności:

- 1) beneficjentów i kryteria udzielenia pomocy,
- 2) zasady ustalania dochodów na osobę w gospodarstwie domowym,
- 3) sposób ustalania wysokości stypendium szkolnego,
- 4) formy stypendium szkolnego,
- 5) tryb i sposób udzielania stypendium szkolnego,
- 6) tryb i sposób udzielania zasiłku szkolnego.

Regulamin został opracowany w oparciu o przepisy ustawowe, o których mowa na wstępie.

Stosownie do rozstrzygnięć zawartych w w/w Regulaminie stypendium szkolne i zasiłek szkolny przyznawane są przez Prezydenta Miasta Chełm w drodze decyzji administracyjnej. Stypendium szkolne jest przyznawane na okres nie dłuższy niż od września do czerwca danego roku szkolnego, a w przypadku kolegów pracowników służb społecznych - na okres nie dłuższy niż od października do czerwca w danym roku szkolnym. W uzasadnionych przypadkach może być realizowane w okresach innych niż miesięczne lub jednorazowo. Wniosek o przyznanie stypendium szkolnego składa się do dnia 15 września danego roku szkolnego, a w przypadku słuchaczy kolegów pracowników służb społecznych - do dnia 15 października danego roku szkolnego. W uzasadnionych przypadkach wniosek może zostać złożony także po upływie tego terminu.

Pomoc materialna w postaci zasiłku szkolnego przyznawana jest również uczniom, którzy przejściowo znajdują się w trudnej sytuacji materialnej z powodu wystąpienia zdarzenia losowego. Zasiłek może przybrać formę świadczenia pieniężnego na pokrycie wydatków związanych z procesem edukacyjnym lub formę pomocy rzeczowej o charakterze edukacyjnym, raz lub kilka razy w roku, niezależnie od otrzymywanego stypendium szkolnego. Z wnioskiem o przyznanie świadczeń w formie zasiłku szkolnego lub stypendium szkolnego mogą wystąpić: rodzice lub pełnoletni uczeń, dyrektor szkoły. Świadczenia o charakterze pomocy socjalnej mogą być również przyznane z urzędu.

Wysokość stypendium szkolnego nie może być niższa niż 80% kwoty miesięcznie, o której mowa w art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (99,20 zł) i nie wyższa niż 200% kwoty miesięcznie o której mowa w/w ustawie (248,00 zł).

Stypendium szkolne może być przyznane w następujących formach:

- całkowitego lub częściowego pokrycia kosztów udziału w zajęciach edukacyjnych, w tym wyrównawczych, wykraczających poza zajęcia realizowane w szkole w ramach planu nauczania, a także udziału w zajęciach edukacyjnych realizowanych poza szkołą;
- pomocy rzeczowej o charakterze edukacyjnym, w tym w szczególności zakupu podręczników;

- całkowitego lub częściowego pokrycia kosztów związanych z pobieraniem nauki poza miejscem zamieszkania, ale tylko w stosunku do uczniów szkół ponadgimnazjalnych oraz słuchaczy kolegiów pracowników służb społecznych;
- świadczenia pieniężnego, jeżeli organ przyznający stypendium uzna to za właściwe.

W roku szkolnym 2018/2019 na realizację programu pomocy materialnej o charakterze socjalnym wydatkowano kwotę **1 310 824,02** zł. Średnia wypłata w skali roku szkolnego na jednego ucznia i słuchacza wyniosła **2 256,15** zł. Programem pomocy objęto ogółem 581. W okresie objętym informacją 561 stypendystów otrzymało stypendium szkolne w łącznej wysokości **1 303 260,02** zł, natomiast zasiłki szkolne otrzymało 20 uczniów na kwotę **7 564,00** zł.

Według informacji przekazanych przez szkoły biorące udział w realizacji programu środki zostały przeznaczone na refundację wydatków poniesionych w szczególności na zakup: podręczników, przyborów szkolnych, strojów galowych, strojów gimnastycznych, obuwia sportowego, sprzętu i akcesoriów komputerowych, pomocy naukowych, opłat za dodatkowe zajęcia pozalekcyjne, w tym naukę języków obcych, opłat za abonament internetowy.

Podstawowe dane ilościowe (w formie tabelarycznej), obrazujące realizację przez Miasto Chełm programu pomocy materialnej o charakterze socjalnym w poszczególnych placówkach przedstawiono poniżej:

Tabela Nr 1 – stypendium szkolne i zasiłek szkolny

Rok szkolny 2017/2018

<u>Stypendia szkolne</u>		<u>Zasiłki szkolne</u>	
Wnioski złożone w roku szkolnym 2017/2018	Stypendia przyznane w roku szkolnym 2017/2018	Wnioski złożone w roku szkolnym 2017/2018	Zasiłki przyznane w roku szkolnym 2017/2018
649	636	19	19

Tabela Nr 2 – stypendium szkolne i zasiłki szkolne w poszczególnych placówkach

Rok szkolny 2018/2019

<u>Stypendia szkolne</u>		<u>Zasiłki szkolne</u>	
Wnioski złożone w roku szkolnym 2018/2019	Stypendia wypłacone w roku szkolnym 2018/2019	Wnioski złożone w roku szkolnym 2018/2019	Zasiłki wypłacone w roku szkolnym 2018/2019
573	561	20	20

Porównanie roku szkolnego 2018/2019 do roku szkolnego 2017/2018.

W roku szkolnym 2018/2019 na stypendia szkolne złożono o 76 wniosków mniej niż w roku szkolnym 2017/2018.

Liczba wniosków złożonych na zasiłek szkolny utrzymuje się na tym samym poziomie.

Tabela Nr 3 – stypendium szkolne

Rok szkolny 2018/2019

lp.	Nazwa szkoły	Ilość uczniów, którym wypłacono stypendium szkolne	Udział % w ogólnej liczbie stypendystów	Ogólna liczba uczniów w szkole
1	Szkoła Podstawowa Nr 1	69	12,30	575
2	Szkoła Podstawowa Nr 2	38	6,77	237
3	Zespół Szkolno – Przedszkolny z Oddziałami Integracyjnymi Nr 3	16	2,85	301
4	Szkoła Podstawowa Nr 4	35	6,24	429
5	Szkoła Podstawowa Nr 5	31	5,53	580
6	Szkoła Podstawowa Nr 7	45	8,02	547
7	Szkoła Podstawowa Nr 8	41	7,31	692
8	Szkoła Podstawowa Nr 11	66	11,76	910
9	Gimnazjum Nr 2	11	1,96	47
10	I Liceum Ogólnokształcące	7	1,25	680
11	II Liceum Ogólnokształcące	7	1,25	527

Informacja dotycząca realizacji zasad przyznawania i udzielania świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Miasta Chełm w roku szkolnym 2018/2019.

12	Zespół Szkół Ekonomicznych i Mundurowych	22	3,92	795
13	IV Liceum Ogólnokształcące	7	1,25	297
14	Zespół Szkół Budowlanych i Geodezyjnych	5	0,89	306
15	Zespół Szkół Technicznych	17	3,03	676
16	Zespół Szkół Gastronomicznych i Hotelarskich	24	4,28	490
17	Zespół Szkół Energetycznych i Transportowych	9	1,60	375
18	Zespół Wychowania i Pomocy Psychologiczno Pedagogicznej Nr 1	3	0,53	131
19	Centrum Kształcenia Ustawicznego	5	0,89	270
20	Niepubliczna Szkoła Podstawowa Nr 2 z Oddziałami Integracyjnymi	25	4,46	394
21	Niepubliczne Gimnazjum Nr 5 z Oddziałami Integracyjnymi	1	0,18	20
22	Niepubliczna Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi „RAZEM”	37	6,60	148
23	Niepubliczne Gimnazjum z Oddziałami Integracyjnymi „Razem”	3	0,53	18
24	ARKA Niepubliczna Innowacyjna Szkoła Podstawowa Nowoczesnych Technologii i Języków Obcych	16	2,85	239
25	Uprawnieni składający wnioski do Urzędu Miasta	21	3,74	0
Razem		561	100	9684

Komentarz:

Najwięcej stypendystów otrzymało świadczenie w Szkole Podstawowej Nr 1 w Chełmie (12,30%) i Szkole Podstawowej Nr 11 (11,76%). W przedziale 5% - 10% znalazło się 6 placówek (Szkoła Podstawowa Nr 2, Szkoła Podstawowa Nr 4, Szkoła Podstawowa Nr 5, Szkoła Podstawowa Nr 7, Szkoła Podstawowa Nr 8 i Niepubliczna Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi „Razem”). Mniej niż 5% ogółu stypendystów otrzymywało świadczenia pomocy materialnej o charakterze socjalnym w 17 placówkach. Do grupy tej należały też osoby, które składały wnioski w Urzędzie Miasta Chełm (uczniowie i słuchacze placówek oświatowo- wychowawczych uczących się poza terenem Miasta Chełm, a będących mieszkańcami Miasta Chełm).

Informacja dotycząca realizacji zasad przyznawania i udzielania świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Miasta Chełm w roku szkolnym 2018/2019.

Podsumowanie:

Realizowany od kilku lat przez Miasto Chełm program wsparcia materialnego uczniów i słuchaczy znajdujących się w trudnej sytuacji społeczno – ekonomicznej jest jedną z form, która ma na celu wyrównywanie szans edukacyjnych. Duże zainteresowanie tego typu wsparciem pozwala sądzić, że jest to działanie pożądane. Niski próg dochodowy upoważniająca do ubiegania się o świadczenie jak i poziom wypłat wskazuje wyraźnie na socjalny charakter przedsięwzięcia. Zła sytuacja materialna rodzin nadal jest jedną z głównych barier, ograniczających szanse rozwoju edukacyjnego dzieci i młodzieży. Bariera finansowa wpływa negatywnie na proces edukacyjny, zaburza relacje dzieci z rówieśnikami, a tym samym spowalnia tempo uspołeczniania dziecka w środowisku. Zagwarantowanie uczniowi łatwiejszego dostępu do korzystania z pomocy zapewnia mu poczucie przynależności do grupy oraz poczucie bezpieczeństwa. Zapewnienie podstawowych potrzeb pomaga motywować dziecko do aktywności poznawczej i społecznej oraz inspirować do nauki.

Pomoc materialna dla uczniów ma na celu wyrównywanie szans edukacyjnych i umożliwienie im lepszego startu w dorosłe życie.

PREZYDENT MIASTA CHEŁM
Jan Banaszek
Jan Banaszek

Informacja dotycząca realizacji zasad przyznawania i udzielania świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Miasta Chełm w roku szkolnym 2018/2019.

Dorota Cieślik
Dyrektor Departamentu
mgr Dorota Cieślik